

УДК 004.9

DOI 10.18372/2786-823.1.17487

Брославська Галина Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент,

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради,

м. Харків, Україна

broslavska2010@gmail.com

Матвєєва Яніна Олександрівна,

вчитель,

Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 26

Харківської міської ради Харківської області,

м. Харків, Україна

matveeva.iana2012@ukr.net

GIF-АНІМАЦІЯ – ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

***Анотація.** У статті розкривається важливість застосування педагогами анімованих GIF-файлів на заняттях з метою покращення навчального процесу. Автори статті розглядають інструменти для створення викладачами та здобувачами освіти власних GIF-анімацій.*

***Ключові слова:** GIF-анімація, візуальний засіб, навчальний процес.*

***Annotation.** This article demonstrates the significance of using animated GIFs by teachers during the lessons. The aim is to improve the educational process. The authors consider the tools needed to create own Gif- animations by teachers and students.*

***Key words:** Gif-animation, visual means, educational process.*

Сучасним освітянам нашого суспільства поставлено завдання – виховувати високоморальну, всебічно розвинену молодь, яка буде затребуваною на міжнародному ринку праці.

Проблемою сьогодення є відсутність бажання у більшості здобувачів освіти навчатися. Тому для її розв'язання ми почали на своїх заняттях застосовувати різні методики та засоби навчання. Одним із перспективних і незвичайних засобів покращення освітнього процесу є виготовлення та використання на заняттях анімацій, «свідомої діяльності, спрямованої на спонукання певного індивіда, групи ... до усвідомлення прихованого потенціалу, створення умов для повнішої реалізації різнобічних можливостей людини» [2, с. 383].

Створений в Україні освітній проєкт «На Урок» – це результат роботи групи однодумців, які ставлять собі за мету об'єктивно висвітлювати сучасний освітній процес та вивести його на якісно новий рівень. На даній платформі публікується інформація про досвід використання технології інфографіки для візуалізації навчального контенту та навчальних GIF-анімацій для налаштування учнів на плідну роботу [3, 4].

За останні кілька років анімовані GIF-файли активізувались у віртуальному просторі, посідаючи значне місце не тільки в соціальних мережах, але й в освіті. Вони є популярними серед педагогів і здобувачів освіти, адже стали важливими інструментами освітнього процесу. Якщо ви не користувалися під час пояснення нового матеріалу, контролю вивченого, перевірки знань анімаціями, ми рекомендуємо це робити, адже «гіфки» (так в народі коротко називають GIF-анімації) містять у собі певний прихований освітній потенціал.

Мета нашої статті – розкрити роль GIF-анімацій в освіті, а також ознайомити викладачів із наявними додатками та інструментами, які можна використовувати для створення власних GIF-файлів.

Сучасні анімовані GIF-файли – це короткі відеокліпи, які здатні демонструвати в динаміці процеси, явища, текст. Внаслідок цієї властивості

більшість анімацій називають динамічними рисунками. Відомо, що вони тривають малий інтервал часу (всього кілька секунд), є беззвучними і відтворюються циклічно. Ці анімовані фрагменти – чудовий засіб покращити спілкування, обмін інформацією між здобувачами освіти, педагогами в освітньому закладі та за його межами, покращити розуміння здобувачами освіти складних для вивчення понять і допомогти їм у формуванні емоційних і соціальних навичок. Для пояснення не потрібно багато слів, графіків та фотографій. Саме тому «гіфки» є надзвичайно популярними під час створення навчальних презентацій, відео тощо. Ми вважаємо, що на якість одержання знань більшості здобувачів освіти впливає використання на заняттях візуальних засобів, а саме анімованих GIF-файлів, які виступають однією з альтернатив звичайному тексту.

Сьогодні багато педагогів уміють невелике за розміром відео чи частину презентації перетворювати в GIF-анімацію. А тому з використанням ними GIF-файлів на заняттях стає простішим пояснення здобувачам освіти важкого для розуміння навчального матеріалу, адже складний процес можна представити за допомогою відеофрагменту. Завдяки існуючим сучасним інструментам-додаткам викладачі, а також здобувачі освіти мають змогу робити самостійно власні анімації з різних освітніх компонентів.

Наприклад, анімовані GIF-файли можна створювати із складанням понятійного словника із математики, фізики, англійської мови тощо, для подальшого застосування їх на заняттях. Крім текстових GIF-анімацій можна зробити власні пояснювальні GIF-файли, або знаходити в Інтернеті відповідні анімації, які найкраще зможуть відобразити, пояснити потрібне слово.

Також анімовані GIF-файли педагоги часто використовують як підказки:

- для написання здобувачами освіти цікавих проектів;
- під час обговорення чи написання завдань;
- щоб «підштовхнути» молодь до роздумів, до мозкового штурму тощо.

Автори вважають, що анімовані GIF-файли можна також застосовувати як інструкції поетапного пояснення виконання запланованої роботи. Слід

відмітити, що у цьому випадку особливо корисними є інструменти запису (відеокамера, смартфон) екрану, на якому відображено пояснення освітнього матеріалу. Викладач одержане відео за допомогою існуючих програмних додатків Ezgif, Wick Editor, Tall Tweets тощо перетворює в GIF-файл, а потім ділиться одержаним засобом навчання із здобувачами освіти.

Анімовані GIF-файли педагоги можуть застосовувати під час вивчення студентами (учнями) матеріалу будь-якого освітнього компонента, особливо тоді, коли звичайна статична наочність не дає можливості здобувачам освіти розібратися в незрозумілій їм для сприйняття новій інформації, явища, процесу. Саме циклічність, постійна повторюваність анімації сприяє багаторазовому:

- перегляду допоміжного засобу навчання;
- поверненню до матеріалу, який є важким для вивчення.

В Інтернеті створено кілька сайтів, на яких розміщено велику кількість готових анімованих GIF-файлів, спеціально створених для навчального процесу. Автори звертають увагу на те, що такі сайти спроможні містити динамічний контент (у деяких джерелах інформації так називають освітню анімацію), не розрахований для молоді певного віку. Тому викладачам потрібно бути уважними під час користування «інтернетівськими гіфками» під час занять.

Альтернативою для них можуть стати власні, створені педагогами чи здобувачами освіти, анімовані GIF-файли. Тому їм потрібно знати й уміти користуватися інструментами (спеціальними програмами), призначеними для цього. У подальшому мова буде йти про додатки, призначені для створення скринкастів (відеозаписи інформації, яка зображена на екрані), що використовуються для GIF-файлів.

Скринкасти виконують таку функцію - представляють у доступному для здобувачів освіти візуальному форматі виклад педагогом матеріалу певного освітнього компонента. Їх можна зробити за допомогою:

- простої у користуванні онлайн-платформи – Screencast-o-matic;

- безкоштовної програми зі зручним українськомовним інтерфейсом, яка може працювати без доступу до Інтернету – OBS Studio;

- комп'ютерних офлайн програм, що дозволяють звичайну презентацію зберегти у відеоформаті – CamStudio та Bandicam тощо.

Для створення анімованих GIF-файлів користуємося онлайн сервісами Ezgif, Wick Editor, Tall Tweets, Makeagif, GIF Maker тощо. Кожен із них володіє певними характеристиками. Наприклад, Ezgif – це конструктор GIF-анімацій, за допомогою якого можна створювати та редагувати якісні «гіфки». Ця програма має у власній бібліотеці багато незвичайних ефектів, які відображаються в GIF-файлах. За допомогою Ezgif можна конвертувати різні формати відео в GIF-анімацію, з використанням текстової інформації чи інших елементів конструктора. Створену анімацію часто зациклюють для того, щоб той матеріал, на який слід звернути особливу увагу, неодноразово повторювався. Вважаємо, що таким чином він краще запам'ятовуватиметься здобувачами освіти.

Онлайн GIF MAKER допомагає бажаним користувачам швидко робити анімовані GIF-файли, представляючи окремо взяті файли зображень у вигляді кадрів. Створені за допомогою цього конструктора GIF-файли є високоякісними, не містять водяних символів та інших не потрібних для перегляду елементів. Дана програма вважається ідеальним інструментом для творців освітнього контенту (викладачів, здобувачів освіти тощо).

Зроблені педагогами, студентами (учнями) GIF-анімації можуть бути вставленими в презентації, блоги чи сайти, при необхідності застосовуватись без всякого супроводу – окремо. Дані навчальні проекти сприяють:

- візуалізації мислення здобувачів освіти;

- розвитку зацікавленості у вивченні сучасних ІТ-технологій;

- бажанню навчатися, щоб знати більше про оточуючий світ і все, що діється в ньому.

Створення нашими студентами власних «гіфок» освітнього контенту сприяє тому, що вони удосконалюють, відображають наявні в них знання та

вміння у своїй роботі. Для здобувачів освіти GIF-анімації є засобом активізації навчального процесу, «анімація стимулює в індивіда віру у свої сили та можливості, активізує процес спілкування, самопізнання» [1, с. 26].

Висновки. Використання педагогами в навчальному процесі GIF-файлів сприяє кращому розумінню, запам'ятовуванню здобувачами освіти матеріалу дисципліни, адже саме циклічність (можливість кілька разів переглядати пояснення, представлене в анімації) сприяє багаторазовому повторенню його з метою кращого вивчення предмету. У цьому випадку GIF-анімація є допоміжним засобом навчання.

Список використаних джерел

1. Волик Л.В. До питання типологізації педагогів-аніматорів. *Вісник Черкаського університету*: зб. наук. ст. Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2009. Вип. 164. Серія «Педагогічні науки». С. 25–30.

2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Звереві. Київ-Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.

3. Презентація. Використання технології інфографіки для візуалізації навчального контенту. *На урок: освітній проєкт*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vikoristannya-tehnologi-infografiki-dlya-vizualizaci-navchalnogo-kontentu-312700.html> (дата звернення: 20 грудня 2022)

4. Презентація. Використання навчальних GIF-анімацій для налаштування учнів на плідну роботу на уроках хімії. *На урок: освітній проєкт*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vikoristannya-navchalnih-gif-animacij-dlya-nalashtuvannya-uchniv-na-plidnu-robotu-na-urokah-himi-263279.html> (дата звернення: 20 грудня 2022)